

Italijani so morali ustaviti svoje bojne operacije v Afriki

Veliki deževni nalivi odgovorni za umik italijanskih čet. Abesinska armada izvojevala novo zmago na severni fronti in zasegla veliko zalogo živil. Vatikan obnovil poskuse, da se ustavi afriška vojna, ki ogroža obstoj fašistične Italije

Addis Ababa, 13. jan. — Deževni nalivi so prišli na pomoč besinski armadi na severu, kar omeni ustavitev italijanske militaristične kampanje. Razeljali so ceste in tako onemogočili prodiranje italijanskim četam v notranjost Abesinije.

Sem dospelo poročilo se glasi, da so se morali Italijani umakniti s svojih pozicij severno od južno od mesta Makale. Pojavile so se celo govorice, da so besinci ponovno zasedli to mesto, a doslej še niso bile potrjene.

Zunanji opazovalci so uvereni, da bodo morali Italijani ustaviti vse vojne operacije na severu in jugu in se umakniti v Aduve na severu in Ualala na jugu. Doslej so fašistične armade prodrle le kakih 70 milj notranjost dežele.

Abesinsko prebivalstvo je roslavilo pričetek deževne dobe z velikimi ceremonijami. Vse kaže, da se je toliko oglaševana fusulinijeva "kulturna" kampanja v afriškem cesarstvu izpolnila. Abesinci so sedaj uverjeni, da je bil cesar Selassie pravem, ko jih je svaril, naj se izogibajo spopadam z Italijani.

Militaristični opazovalci pravi, da je bilo doslej prav malo bitk, ki bi v resnici zaslužile to ime. Sedaj je bilo dokazano, da so bila poročila o vročih bitkah izmišljena.

Addis Ababa, 13. jan. — Sem je dospelo poročilo o umiku italijanskih čet v pokrajini Tembien na severu. Umaknile so se v velikem neredu in Abesinci so zasegli 10,000 vreč moke in riža ter s tem povečali svojo zalogo živil.

Ras Desta Demtu, zet cesarja Selassieja, je informiral avtoritete, da se njegova armada ne bo umaknila s svojih pozicij na doloski fronti, ki se razteza ob meji italijanske Somalije, južno od Addis Ababe, zano pa je svetoval splošno mobilizacijo v južnih provincih. Cesar je odobril to sugestijo in naznanil, da bo pozval pod orožje armado 200,000 mož.

Pariz, 13. jan. — Francoski krogi vidijo v pastirskem pismu pariškega nadškofa Jeana Verdierja, ki ga je naslovil vernikom, nov poskus Vatikanu, ki hoče prepričati Ligo narodov, da mora nekaj storiti za ustavitev afriškega konflikta, ki ogroža evropski mir. Razume se, da ta korak nadškofa gre v prilog fašistični Italiji.

Nadškof v svojem pastirskem pismu naglašja, da ima sveta stolica veliko zaupanje v mirovno politiko francoske vlade, toda povedal ni, ali ima Vatikan kakšen načrt za ustavitev sovražnosti v Afriki. Pozval je francoske katolike, naj podpirajo premierja Laval, "ki se silno trudi za ohranitev miru."

Asmara, Eritreja, 13. jan. — Trije italijanski letalci so se včeraj ubili, ko je njih bombno letalo treščilo na tla v bližini tega mesta. Ubili so se poročnik Lanza, podporočnik baron Ostini, pomožni pilot, in saržent Barino. Vsi trije so bili nedavno odlikovani, ker so se izkazali kot junaki v napadih iz zraka na Abesince.

Domače vesti

Nov grob na zapadu
Grass Valley, Calif. — Dne 6. t. m. je naglo umrl rojak Andrej Trselić, star 66 let in doma iz Gorice pri Krškem. Bil je član SNPJ.

Se en član na zapadu umrl
Klein, Mont. — Zadnje dni je v tej naselbini umrl John Mihajlovič, star 52 let in doma iz Fužin na Hrvaškem. V Ameriki je bil 45 let in tu zapuša žena, hčer, mater, štiri brate in dve sestre. Bil je član SNPJ in HBZ.

V bolnišnici
Pittsburgh, Pa. — V bolnišnici St. Francis se že dalj časa nahaja rojakinja Margareta Rolih, ki je prestala težko operacijo in zdaj se ji polagoma vrača zdravje.

Clevelandske novice
Cleveland. — V bolnišnici je umrl rojak John Nemanic, star 56 let in doma iz Slanice vasi pri Metliki v Beli Krajini. V starem kraju zapuša ženo, tu pa sina in hčer in v Waukeganu, Ill., brata in dve sestre. — Dalje je umrla Marta Rušnov, stara 17 let in rojena v Clevelandu. Bila je članica društva 142 SNPJ in tu zapuša starše, dva brata in dve sestre.

Nov grob v stari domovini
Strabane, Pa. — Gregor Bergeč je prejel žalostno vest, da je v Slavini pri St. Petru na Notranjem umrl njegov brat, Anton, star 71 let. V Zdrženih državih zapuša dva brata, v Argentini alna, v starem kraju pa ženo, štiri sinove in štiri hčere.

Gomezova večina na Kubi je majhna

Havana, 13. jan. — Miguel Mariano Gomez, koalicijski kandidat republičanske, nacionalistične in liberalne stranke za predsednika Kube, bo morda poražen, ko bodo vsi glasovi preštet. Glasove štejejo zelo počasi in dosele ima Gomez nekaj tisoč glasov večine nad svojim nasprotnikom, generalom Mariom G. Menocalom, kandidatom demokratske stranke. Menocal izjavlja, da je izvoljen z veliko večino in če ga postavijo v manjšino, je bil ogoljufan.

Španska vlada se obrača proti fašistom

Madrid, 13. jan. — Volitve za novi španski parlament so razpisane za 16. februarja t. l. in sedanja španska vlada, kateri predseduje Manuel Portelo Valledares, je zadnje dni storila radikalen korak, da zavaruje volitve pred vsakim terorizmom. Vsi višji poveljniki armade, ki so osebni prijatelji katoliško-fašističnega vodje Gila Roblesa, so bili odstavljani ali premeščeni v manj važne službe.

Prizor iz velikih delavskih demonstracij v Mexico Cityju proti bivšemu predsedniku Callesu.

Fašistične intrige proti Rusiji

Prijateljski odnosi med Ameriko in Sovjeti v nevarnosti

Moskva, 13. jan. — Karl Radek, sovjetski poslanec in član kar. je obdolžil fašistične elemente v Ameriki zarote, da se uniči prijateljstvo med Združenimi državami in Sovjetsko unijo.

Radek je objavil članek v vladnem glasilu Izvestiji, v katerem poudarja, da fašisti ovirajo stabiliziranje svetovnega mira, ki bi ga lahko omogočila tesnejša kooperacija med Ameriko in Sovjetsko Rusijo. Dalje izraža obžalovanje, ker ni mogel premier Molotov v svojem govoru pred člani sveta ljudskih komisarjev poročati o uveljavitvi sovjetsko-ameriškega prijateljstva. Kooperacija med Združenimi državami in Rusijo je prav tako potrebna kakor med Anglijo in Sovjetsko unijo.

"Reakcionarni in fašistični krogi v Ameriki se prav dobro zavedajo, kakšne vrednosti je prijateljstvo med Ameriko in Sovjetsko unijo v interesu svetovnega mira," piše Radek. "Molotova izjava, da mora Rusija povečati svojo oboroženo silo; ne pomeni, da hočejo sovjeti vojno s kakim drugo državo; on je hotel le opozoriti svet na nesmiselnost vojne proti tako močno oboroženi državi kakor je Sovjetska unija."

Molotov je v svojem govoru, ki ga je imel zadnji petek pred člani sveta ljudskih komisarjev, obdolžil Nemčijo in Japonsko, da se pripravljata na napad na Sovjetsko Rusijo.

Socialni kredit v Kanadi odgojen

Pred dvema letoma ne bo nič, pravi vodja

Edmonton, Alta., 13. jan. — William Aberhart, vodja "Lige socialnega kredita" in predsednik provincne vlade v Alberta, ki je bil pred šestimi meseci izvoljen na objubo, da vsak polnoletni državljan dobi \$25 socialnih dividend na mesec, je pred nekaj dnevi izjavil, da mesečne "socialne dividende" pridejo šele čez dve leti — ako pa ljudje nečesto čakati toliko časa, naj vržejo njegovo ligo iz vlade. Ko je Aberhart nastopil vlado, je rekel, da bo vzel 18 mesecev predno bo mogoče izvajati njegov program "socialnega kredita", a zdaj se je premislil in nategnil čas na dve leti. Medtem se je pojavila velika nezadovoljnost med volilci province Alberta, ki so verjeli Aberhartu in volili njegovega kandidata. Nekateri, ki ne morejo čakati, zahtevajo, naj Aberhart pokaže kaj zmore ali pa naj poda ostavko.

ČIKAŠKA SODNIKA PROTI DELAVSKIM ZAKONOM

Udarila sta po Wagnerjevem in Guffeyjevem zakonu

PMA SE VESELI "ZMAGE"

Chicago. — (FP) — Vrhovnemu sodišču sta se v pobijanju "newdealske" zakonodaje pridružila tudi dva zvezna sodnika v Chicagu, John P. Barnes in Charles E. Woodward, ki sta tik pred razveljavitvijo zakona AAA udarila po Wagnerjevem delavskem zakonu in Guffeyjevem rudarskem zakonu, po dveh glavnih "newdealskih" delavskih postavah.

Sodnik Barnes, republikanec kakor tudi njegov kolega Woodward, je očitno komaj čakal, da je proglasil Guffeyjev zakon za neustavne. Kakor znano je namen tega zakona stabiliziranje produkcije in rudarskih plač ter delovnih razmer.

Pred njega je prišla Truax-Traer kompanija, ki obratuje tri manjše premovalnike v Illinoisu, v katerih upošljuje okrog 225 rudarjev in ima pogodbo s U. M. W. Dne 12. novembra je prostovoljno stopila pod Guffeyjev zakon, ki je stopil v veljavo 11 dni poprej. Pred sodnikom je bilo vprašanje popusta (rebate), do katerega so upravičeni vsi "dobri" delodajalci. Družba je zahtevala popust tudi za 11 dni, ko se ni prijavila svojega pristopa pod zakon, vlada pa se je temu upirala. V sklad plačujo operatorji 15% od prodajne premoga, nakar so ti, ki pristopijo pod zakon, upravičeni do povrnitve 90% vplačane vste.

In čeprav ni bilo vprašanje ustavnosti pred sodnikom Barnesom, je on vseeno objavil daljšo tirado, v kateri proglasa Guffeyjev zakon za neustavne. On pravi, da premogovna industrija ne spada v meddržavno trgovino in je kongres torej ne more kontrolirati.

Sodnik Woodward, ki je bil predlanskim predmet kongresne preiskave, pa skuša populisti zobe Wagnerjevemu delavskemu zakonu brez bolečin. Pred njega je prišla Clayton Mark kompanija, pri kateri je delavski odbor na urgenco unije jeklarskih delavcev odredil zaslišanje za tovarniške volitve.

Woodward je pripravil okroglega direktorja delavskega odbora L. W. Bemana, da je pristal na indefinitivno odločitev zaslišanja, dokler ni rešeno vprašanje injunkcije, katero zahtevajo jeklarska unija pravi, da ima večino delavcev na svoji strani, družba pa obratno trdi, da je večina na strani kompanijske ali "notranje" unije. Na noben način pa noče, da bi delavski odbor ugotovil dejstva (Dalje na 3. strani.)

Naciji obnovili kajzerski pomp

Razkazovanje razkošja v operni dvorani

Berlin, 13. jan. — Stara in nova Nemčija se je pokazala v vsej svoji razkošnosti na letnem plesnem festivalu, kateri se je vršil na predvečer rojstnega dne generala Goeringa, letalskega ministra in pruskega premierja. Udeležili so se ga visoki vojaški častniki, prinči, vodilni nacija in zunanji diplomati s svojimi ženami, bogato oklepanimi z zlatom in dragulji. Operna dvorana ni videla takega razkošja, odkar je bila strmo glavljen monarhija.

Strežniki in natakariji so nosili skrilatne in srebrne frake. Letalski častniki so tvorili večino gostov. Med njimi se je suk general Goering v svoji bleščeči uniformi in okinčen s kolajnami; bil je deležen številnih živovklincev s strani svojih prijateljev in poklonov s strani princev in zunanjih diplomatov.

Zanj je bil pripravljen poseben sedež v bližini lože bivšega prestolonaslednika Friedricha Wilhelma, ki je prišel na ples v huzarski uniformi. Poleg njega so sedeli princeza Cecilija, princ Eitel, drugi sin bivšega cesarja, in drugi člani cesarske familije. Med gosti so bili tudi bivši bolgarski kralj Ferdinand, saksonski vojvoda Edward, koburski vojvoda in drugi člani nemške aristokracije.

Vstopnina na ples je bila \$20 in dostop so imeli le povabljeni. Vsek je moral imeti uradno nacijsko priporočilo, drugim je bil vstop zabranjen.

Kapitalist zagrožil Rooseveltu s silo

Spekulant in bivši milijonar aretiran v New Yorku

New York. — Austin Phelps Palmer, upokojeni inženir in bivši milijonar, star 52 let, je bil v nedeljo aretiran na obtožbo, da je poslal predsedniku Rooseveltu dve pismi, v katerih je grozil Rooseveltu s fizičnim napadom. Federalna policija, ki je izvršila aretacijo, je kasneje poročala, da je Palmer priznal, da je res pisal dve grozilni pismi Rooseveltu. Palmer je bil izpuščen proti kavciji \$2500 in njegovo zadevo ima v rokah veleporota. Zaslišan bo 24. januarja.

Grozilni pismi, ki nista podpisani, dožita Roosevelta, da je on kriv, da je pisca s svojimi reformami pripravil ob premoženju čez milijon dolarjev. Vsebinsko pismo se ni objavljeno, torej še ni znano, na kak način je mogel predsednik povzročiti Palmerjevo izgubo milijona dolarjev.

Povečana produkcija v sovjetski Rusiji

Moskva, 13. jan. — Valerij Mezhlauk, ministarski podpredsednik, je na seji osrednjega sovjetskega komiteja napovedal velik napredek v industrijah in poljedelstvu v tem letu. Ponovil je Stalinovo izjavo, da bodo morali delavci napeti vse sile, da se poveča produkcija dvajset odstotkov. V zameno jim je obljubil izboljšanje življenjskega standarda.

Silen vihar udaril zapadno Poljsko

Varšava, 13. jan. — Vihar, kakršnega ne pomnijo 50 let, je včeraj divjal po Šleziji in Mali Poljski, v južnem in zapadnem delu poljske republike. Vihar je razdeljal mnogo hiš. Če je bilo kaj človeških žrtev, ni še znano.

RUSKI KMETJE DOŽIVELI KONČNO BOLJŠE DNI

Prvič v zgodovini pričeli hoditi na počitnice

KOLEKTIVNE USPEVAJO

New York. — (FP) — Ruski kmetje, ki so dolga stoletja ječali pod peto carizma, bili sužnji in tlačani knezov in drugih veposentnikov, živeli v praznovanju, ignoranci in siromaštvu, iskali izhoda v vodki, molitvah in kletvah, vklijo prvič v zgodovini Rusije lepše dni.

Zadnjih par let, posebno minulo leto, so se razmere tudi za sovjetskega kmeta na kolektivnih farmah toliko izboljšale, da si že lahko privoščijo počitnice na Krimu, v ruski Floridi ali Californiji. Tako pravi Len Harris, ki se je vrnil iz dežele sovjetov, kjer je obiskal mnogo kolektivnih farm v študijske namene.

Kmetaka družina s štirimi ali petimi odraslimi člani je minulo leto na marsikateri kolektivni ali sovjetski farmi zaslužila do pet tisoč rubljev, pravi Harris. Pod carskim režimom bi bila leta družina srečna, če bi vae leto videla 25 rubljev.

Nova agrarna politika sovjetske vlade je reflektirana v konkretnem in definitivnem izboljšanju položaja kmetakega prebivalstva. Izboljšanje je vidno na vseh straneh in dohodki kmetakega prebivalstva stalno rastejo.

Agrarno krizo, ki je nastala in trajala več let radi prisilne kolektivizacije in velikega odiranja kmetov po vladi, kar je povročilo umetno skrčenje pridelka, ker kmetje niso marali delati le za vlado, je Rusija srečno prebolela. Poleg tega jo je bila pred tremi leti zadela velika suša. In ko je vlada liberalizirala agrarno politiko, se je že takoj naslednje leto pokazalo izboljšanje. Zdaj ga ne more zanikati niti noben pošten nasprotnik sovjetskega režima.

Harris pravi, da si je nalašč izbral v evrho podrobnega opazovanja Pustiškevo kolektivno farmo, 25 milj od Dnjepergeza, kjer je velika elektrarna. To je storil, ker je ta farma manj uspešna od ostalih, katere je videl. Ima zelo ceneno elektriko za mlatilne stroje, razsvetljavo in druge operacije. Ker pa je bila instalirana šele zadnje poletje, ko je bila mlatilna sezona že polovico končana, to izboljšanje ne pride dosti v poštev v njenih dohodkih za minulo leto.

Od 1933 do 1935 se je število družin na tej farmi zvišalo od 95 do 151, toda količina zorane zemlje (3150 akrov) in ledine (750 akrov) je ostala na isti točki. Opustila pa je glavni pridelek, žito, in ga nadomestila s vrtnimi pridelki, bučami in sadovnjakom, kar pojasnjuje vzrok za zvišanje števila družin.

Leta 1933 je imela kosmatih dohodkov 209,149 rubljev, 1934 257,281 rubljev in lani 393,743 rubljev. Stroškov je imela leta 1933 103,503 rublje, 1934 121,458 rubljev in lani 144,106 rubljev. Med člane kolektive je bilo razdeljenih kot zaslužek l. 1933 105,646 rubljev, 1934 135,823 rubljev in 1935 249,637 rubljev.

Zaslužek člana kolektive je odvisen od vprašanja, koliko dni dela na leto. Na tej kolektivni so lani delali od 250 do 300 dni. Svoj delež dobe deloma v gotovini in deloma v blagu — pridelku, katerega pa lahko vsak čas prodajo vladi po določenih cenah.

Dnevni zaslužek članov te kolektive je bil v omenjenih letih sledeči: 1933 2.2 rublja, 1934 dva in pol rublja in lani štiri rublje ali nekaj več kot tisoč rubljev za zadnje leto.

Zaslužek je odvisen od uspeha posamezne kolektive. Izgledi so, znano.

(Dalje na 3. strani.)

Življenje v ledenih plasteh

anthrop Aldrich, načelnik direktorija Chase National Bank v New Yorku, v uniformi železniškega stražarja.

